

La Follettov program za pobijanje depresije

Wisconsinški senator pripravlja pet in pol milijarde za javna dela. Predloga predvideva ustanovitev narodnega ekonomskega sveta

Washington. — (FP) — Senatorji, ki se zanimajo za trpljenje 30 milijonov oseb, ki so v pomanjkanju radi brezposelnosti, se danes študirajo LaFollettovo predlogo, ki določa pet in pol milijarde dolarjev za javna dela. Ako bi bila uzakonjena, bi bilo v nekaj mesecih zaposlenih pri javnih delih nad milijon delavcev in končno bi pa dala zaslužka krogu štirim milijonom.

Predloga je elastična in ima različne določbe za stimuliranje industrijskih aktivnosti. V predgovoru naglašajo sedanjo izredno situacijo in prosi kongresno sankcijo za vladno akcijo. Vlada daje tudi direktive za izvajanje programa javnih del, ki naj upoštevajo sledeče faktorje:

1.) Direktor javnih del, ki je obenem načelnik ekonomskega sveta, katerega predloga predvideva, naj takoj ugotovi projekte, na katerih je možno čimprej pričeti z delom.

2.) Število delavcev, ki bodo upošleli direktno in indirektno.

3.) Število industrij, ki bi bile afektirane direktno ali indirektno zaradi gradbenih projektov.

4.) Ekonomska in socialna vrednost gradbenih aktivnosti za državo.

5.) Ekonomska administracija javnih del.

Direktor javnih del bi imel na voljo predsednik in bi bil načelnik vseh vladnih konstrukcij. Pod njegovo območje bi spadalo tudi vse delo vojnega departmanta, ki ni vojaškega značaja, pa primer gradnja nasipov, mostov in poplavljanje rek. Direktor bi pa imenoval svoje svetovalece izmed industrialcev in strokovnjakov, ki bi tvorili "narodni ekonomski svet."

Vsota pet in pol milijarde je razdeljena v sledeče svrhe: Za eliminiranje železniških križišč ne več kot 250 milijonov. Za cestne mostove 150 milijonov. Za gradnjo cest 500 milijonov. Za dela pri rekah in pomolih 200 milijonov. Za vladna poslopja 275 milijonov. Za gozdno poti in steze 50 milijonov. Za irigacijo in osuševanje zemlje 25 milijonov. Za popravila vladnih poslopij in različna dela 100 milijonov in 100 milijonov za znižanje klancev in gradnjo "by-pass" cest.

Pri konstrukciji večine predvidenih del bi morale sodelovati tudi državne in okrajne oblasti in trpeti polovico stroškov. Radi tega predloga določa, da jim v to svrhu sme federalna vlada posoditi do tri milijarde 750 milijonov dolarjev, kar pomeni potrošitev nad devet milijard dolarjev, ako bi se izvedel predloženi program do akrajnosti.

LaFollette je rekel, da ne misli, da je ta program "cure-all" ali panacea. Prepričan pa je, da vodi predlagana akcija v pravo smer in je potrebna s strani vlade za ekonomsko pozitivne rezultate. V intervjuju je tudi kritiziral ameriške kapitaliste in bankirje, ki so odgovorni za sedanjo krizo.

Predloga nadalje določa, da vlada dobi potrebni denar potom izdaja "prosperity" bonдов. Za amortizacijo ali izplačevanje istih pa naj bi se zvalil davek na velike dohodke za dva odstotka. Kaj bo s to predlogo stori kongres in kaj administracija, se seveda drugo vprašanje. Konservativci obeh strank je najbrž ne bodo mogli prebraviti radi intelektualne omejenosti in vidijo v njej le "razpajanje" vladnega denarja. Administracija z demokratsko večino vred v nižji

Važen odlok čikaškega sodnika

Razglasil je, da so davki v okraju Cook za l. 1928-29 neveljavni. Državna legislatura bo morala sprejeti nove zakone za ponovno ocenitev, ako bo državno sodišče potrdilo sodnikov odlok.

Chicago. — Okrajni sodnik Edmund K. Jarecki je zadnji četrti podal odlok, s katerim je razveljavil davke za l. 1928-29, ker je bila ocenitev premoženja v okraju Cook napravljena na sleparski podlagi. Sodnik je rekel, da je bila ocenitev kršitev državne ustave, ki predvideva, da mora biti vsa lastnina, osebna ter v zemljiščih in hišah, enako in uniformno ocenjena v evro dohoditve davkov. Osebna lastnina, ki po sodniškem mnenju predstavlja več milijard dolarjev, ni bila označena v davčnem seznamu, zato so davki za omenjeni leti neveljavni.

Dasi je Jarecki proglasil ocenitev za neveljavno, ne bodo davkoplačevalci, ki so plačali svoje davke za l. 1929, pridobili ničesar. Kakor hitro je bil izdan odlok, sta Hayden Bell, odvetnik okrajnega davčnega urada, in mestni odvetnik Francis X. Busch, naznanila, da bosta vložila priziv na državno vrhovno sodišče. To sodišče bo podalo svojo razsodbo v februarju, ko legislatura odloči svoje redno zasedanje. Izjavila sta, da sta uverjena, da bo vrhovno sodišče razveljavilo odlok sodnika Jareckija.

Čikaška firma izkazuje velik profit

Chicago. — Chicago Yellow Cab Co. je objavila svoje finančno poročilo, ki izkazuje, da je imela družba v prvih devetih mesecih prejšnjega leta \$975,374 čistega dobička.

Senator J. Hamilton Lewis iz Illinois, demokrat, ki se bolj odlikuje po svoji sivi bradi kot po čem drugem. On bi bil rad bodoči podpredsednik. Zbornici pa želijo znižanje budžeta, da obvaruje bogatine pred višjimi davki, katerim se radi velikega vladnega deficita ne bo moglo povsem izogniti. LaFolletteova predloga pa pomenja večje obdavčenje tudi bogatinov.

ZAPADLE ZUNANJE OBLIGACIJE V AMERIKI

Lista, katero je predložil senatnemu komiteju newyorški bankir Kahn, kaže, da zapadli bondi predstavljajo vsoto 850 milijonov dolarjev.

Washington, D. C., 2. jan. — Tujezemski bondi in vrednostni papirji, ki jih lastujejo finančne firme in posamezniki v Združenih državah, na katere so obrestilni in odplačila zapadla 1. januarja, predstavljajo vsoto \$850,000,000 kot kaže pregledna lista, ki je bila predložena senatnemu finančnemu komiteju.

Lista je komiteju izročil Otto H. Kahn od finančne firme Kahn, Loeb & Co., New York, ki je obvestil komitej, da je lista sestavil Mednarodni finančni institut v New Yorku.

Seznam o neizplačanih obveznostih se nanaša na zadolžnice, ki so jih izdale vlade v Južni Ameriki in njihove države in mesta.

Južnoameriške države, katerih federalne bonde izdaje so zapadle, so Bolivija, Brazilija, Čile, Kolumbija, Peru in Urugvaj. Ta informacija, ki je prvi definitivni rezultat izšpurne preiskave, katero je uvedel senatni finančni komitej v smislu Johnsonove resolucije, bo zanešana v kongresni zapisnik, ker pokazuje zapadla plačila in obresti na zunanje vrednostne papirje in bonde, ki so bili pokupljeni v Združenih državah.

Debatna o odpravi revščine

Konfala je v ustanovitvi nove organizacije

Iron City, Pa. — (FP) — Vročna debata, ki se je zaključila s pretopom in ustanovitvijo nove organizacije, je bila najzanimivejši pojav na letni seji direktorjev tukajšnje Asociacije za izboljšanje položaja revežev. Vihar je nastal, ko je bilo predloženo poročilo, v katerem je bilo rečeno, da ni bil položaj revežev v tem mestu od ustanovitve te organizacije l. 1875 še nikdar tako mizeren kot v tem letu.

Predsednik Miller je podpiral poročilo. Dejal je, da bo organizacija morala skrbeti za polovico prebivalstva tega mesta, ako bo Hooverjeva "prosperiteta" trajala še eno leto. Nasprotna struja je ugovarjala predsedniku in kazala na delo, ki ga je izvršila organizacija za reveže.

Po pretopu so se nasprotniki umaknili in naznanili, da bodo ustanovili novo organizacijo.

Sodnik prepovedal knjigo o Hooverju

New York. — Kritiziranje predsednika Hooverja, kateri nima časa se zagovarjati, je, če se ne žaljenje njegovega veličanstva, gotovo pa skrajno nepatriotično. Tega mnenja je sodnik Salvatore Costello, ki je izdal začasno injunkcijo proti ponatisu knjige "The Strange Career of Mr. Hoover — Under Two Flags." Knjiga deflatira Hooverjevo slavo kot inženir in ga prikazuje kot prebrišanega promoterja in človeka z dvomljivimi etničnimi nazori v luči prakse glede biznisa in delavskega vprašanja. Snot se nanaša na njegove biznisne aktivnosti v Kini in britskih kolonijah pred letom 1914, ko je postal tudi v Ameriki znan. Sodnik je rekel, da nima "nobene simpatije za namenom publikacije" in jo je enostavno prepovedal. Knjiga je bila že na trgu in se je naglo prodajala.

Redukcija za državne namembence

Lansing, Mich. — Vsem uslužbencem v Michigan State Conservation departmentu so bile znižane mesečne za deset odstotkov.

Delavstvo obsoja legislaturo

Centralna unija je naslovila poslanecem zahteva za legislativno akcijo v prid bednim

Philadelphia, Pa. — (FP) — Delavstvo v tem mestu se je naveličalo pledirati pred poslanci za vladno podporo brezposelnih in je prošnje sprejelo v zahtevu. Na zadnji seji je centralna unija spregovorila odločno besedo in sprejela resolucijo, ki v trpkih besedah zahteva od državnih poslancev akcije in jih obsoja radi igranja z miserijo.

Resolucija vsekraj naglašala besedi: "Mi zahtevamo." Te zahteve so, da legislatura uzakoni program državne federacije glede državne pomožne akcije ter druge ukrepe za olajšanje bede. Ta program vključuje dohodninski davek, potom katerega bi država nabrala 30 milijonov letno za podpiranje bednih, in pa bondno izdajo.

Resolucija pravi, da legislatura ni storila niti enega koraka za ublažitve bede na svojem petdesetnem zasedanju, temveč se je le igrala z miserijo. Unija od poslancev tudi zahteva, da napravijo priključ na državno vrhovno sodišče, da se bo razveljavilo nobenega zakona, ki ga legislatura sprejme za pomoč brezposelnim.

Končno pa unija obeta vsem poslancem politični poraz, ako se bodo še v naprej igrali s trpljenjem delavcev ali pa delovali proti potrebni zakonodaji. V preteklosti ni taka deklaracija imela posebnega pomena v tem mestu, ampak situacija postaja tako desperatna, da ima ta zahteva centralne unije nov pomen, katerega tudi politiki ne bodo enostavno prezrli.

Ustanovitev delavske šole v Philadelphiji

Philadelphia, Pa. — Delavski institut je s sodelovanjem socialistične stranke, Lige za industrijsko demokracijo in delavskega foruma ustanovil delavsko šolo.

Ustanovitelji naglašajo, da je cilj šole, dati delavstvu priliko za kritično presojanje obstoječega ekonomskega reda in njegove učinke na delavski razred. Dalje je namen šole vzguditi v delavstvu razumevanje glede taktike, ki je najbolj učinkovita v boju za socialne ekonomske pravice. Dajala jim bo vse informacije, ki so potrebne v boju proti kapitalizmu.

Vsi člani učiteljskega štaba so v tesnih stikih z delavskim gibanjem in imajo izkušnje v širjenju delavske izobrazbe. Načelnik šole je Andrew J. Blumiller, eksekutivni tajnik tukajšnje postojanke Lige za industrijsko demokracijo.

Hoover pripeljal debelega prašiča

Los Angeles, Cal. — Na živinski razstavi, ki se je vršila te dni v tem mestu, je bil predmet velikega zanimanja debel prašič s Hooverjeve farme. Svinjo je predsednik podaril za licencijo v prid Community Chesta. Na žalost svinjerejcev se Hooverju ni bilo mogoče udeležiti razstave, kar je res škoda, ker se je izkazal boljšega prašičereja kot pa predsednika.

Tri milijone manj božičnih pisem kot 1930

Chicago. — Čikaški poštar Arthur C. Lueder je dejal, da je bilo v dneh od 21. do 27. decembra oddanih tri milijone manj pisem v primeri z isto dobo l. 1930.

Avti ubili 1306 ljudi v okraju Cook

Chicago. — Skupno število oseb, ki so postale v lanskem letu žrtve avtomobilskih nesreč, je bilo 1306, 206 več kot l. 1930.

Propadanje bank

Oakland City, Ind. — Dve tukajšnji banki sta zaprli vrata v enem samem dnevu in tretja je propadla v Crown Pointu. Vloge v teh bankah so znašale več kot tri milijone dolarjev.

PROFESOR HVALI SOVJETSKO GOSPODARSTVO

Dejal je, da so sovjeti podvzeli največji program gospodarske konstrukcije

Washington, D. C. — (FP) — Dr. George S. Counts, profesor na univerzi Columbia, je v svojem govoru na sestanku Ameriške asociacije za politične znanosti označil državno ekonomsko planiranje v Sovjetski uniji za najbolj revolucionaren pojav v gospodarski politiki. Sovjeti hočejo s tem podvreči ekonomske sile racionalni kontroli v zvezi s socializacijo industrij.

Counts je predstavil dr. F. F. Blachly, predsednik Brookings instituta, ki je ob tej priliki izrazil dvom glede vrnitve prosperitete v ameriški industrijski življenje, ako ne pride v kratkem do radikalne spremembe v vodstvu industrij.

Counts se je več mesecev mudil v Rusiji, kjer je opazoval izvajanje petletnega načrta gospodarskega dela. Dejal je, da je to največji program gospodarske konstrukcije, ki ga je kdaj podvzela katere vlada. Noben posameznik ne bo vleklo ogromnega profita iz tega gigantnega narodnega uspeha, kajti cilj načrta je odprava bede, ki je mučila ruski narod stoletja.

V zvezi s tem je velikega pomena vagonni sistem, ki je bolj prilagojen življenju naroda kot v katerikoli državi. Šole aktivno sodelujejo pri izvajanju socialnega in ekonomskega programa. Šolaki vzgoji se posveča velika pozornost, kakršne v Ameriki ne pozna.

Mnogo Američanov, je dejal Counts, še vedno meni, da je petletni načrt delo par ekonomov, kar seveda ni resnica. Dr. Counts je predložil detajlirano evidenco o velikem številu ekonomskih komisijs, katerih delo je bilo uvrščeno v glavni program, ki je naletel na veliko odobravanje in navdušenje med ruskim narodom, ker se ta program ne peha v tekmi za svetovna tržišča, temveč da dvigne življenjski standard ruskega ljudstva.

Odmovi eksplozije bomb v poštnem uradu

Poštni inspektorji odredili preiskavo

Easton, Pa. — Poštni inspektor Harry E. Getchel, ki preiskuje zadevo v zvezi s pošiljativami bomb, ki so 30. decembra pri eksploziji v tukajšnjem uradu ubile dva uradnika in ranile pet drugih, je naznanil, da so bile nadaljnje štiri bombe poslano v paketih v Cleveland.

Policijski in poštni inspektorji v šestih mestih nadaljujejo preiskavo, da zasledijo člane gänge, ki je poslala ducat bomb v paketih raznim osebami, ki so pristali ali vsaj naklonjeni italijanskim fašistom. Newyorški policijski komisar Mulrooney je izjavil, da je doblil v roke evidenco, ki kaže, da je bil dinamit za bombe ukraden iz skladišča neke gradbene kompanije v New Yorku.

Socialistična konvencija v Clevelandu

Cleveland, O. — Socialistična organizacija je naslovila vsa vse unije in druge delavske skupine poziv, naj pošljejo svoje zastopnike na konvencijo, ki se odprti 9. januarja v Clevelandu. Namen sklicateljev je, pridobiti progresivne organizacije za skupen program v prihodnji predsedniški kampanji. Socialistična organizacija bo 9. januarja imela tudi shod, na katerem bo govoril James H. Maurer iz Readings in bivši predsednik Pennsylvanske delavske federacije.

Mandžurija v japonskih rokah

Prve japonske čete prispele v bližino Čincova

Mukden, Mandžurija, 4. jan. — Japonske čete so sinoči zasledile Čincov, zadnji ostanki kitajske armade pod poveljstvom maršala Hsueh-Liang pa so se umaknili v Lwančov, Čangli in Tangšan, v mesta, ki se nahajajo za velikim zidom.

Vrhovna japonska vojaška oblast je odredila, da general Kenji Muro, ki poveljuje diviziji, ki je okupirala Čincov, nadaljuje s militarnimi operacijami pro kitajskim banditom na ozemlju med Čincovom in velikim zidom.

Mukden, Mandžurija, 2. jan. — Pričakuje se, da bodo Japonci jutri formalno okupirali Čincov, kjer se do sedaj vzdržujejo zadnji ostanki kitajskega režimnega Mandžuriji. Japonska konfeca je večerj prispele v predmestja Čincova, dočim glavni del japonske armade prodira iz Kowpangtae proti mestu. Prve čete armade so že prekorale reko Taling, katero pokriva debel led, in so oddaljene samo 15 milj od Čincova.

Prodiranje japonske armade iz Kowpangtae ni naletelo na nikak odpor s strani kitajskega vojaštva, ki se zadnje dni umika za veliki zid.

V Mukden prihajajo zadnje dni sveže japonske čete iz Koreje in imajo polno vojaštva. Sodi se, da skupna japonska vojaška sila v Mandžuriji, kateri poveljuje general Šigeru Honjo, šteje 30,000 mož.

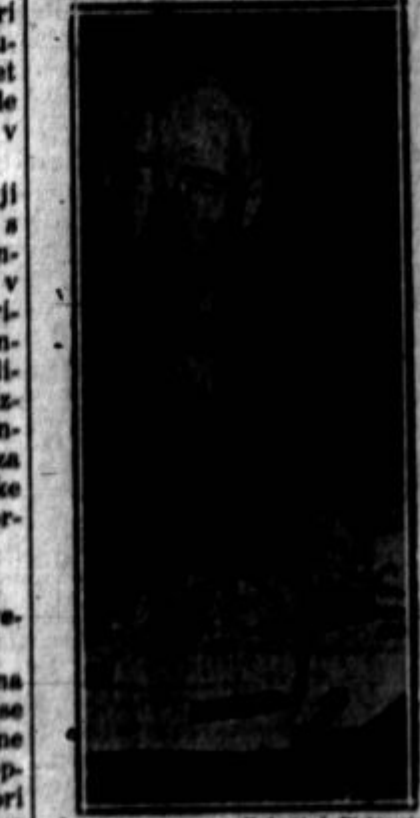
Stavka godbenikov odvrnjena

Chicago. — Grozeča stavka godbenikov, ki igrajo na postajah, katere so pridružene Chicago Broadcasting asociaciji in katere je bila napovedana za 1. januarja, je bila odvrnjena in podpisana je bila nova pogodba. James C. Petrillo, predsednik Čikaške federacije godbenikov, in William S. Hedges, predsednik asociacije, sta naznanila, da je bil dosežen sporazum glede vseh spornih vprašanj.

Nova pogodba vsebuje določbo, da se število godbenikov na radiopostajah poveča od deset na petnajst, da godbeniki delajo šest dni na teden namesto sedem, toda 36 ur kot prej in da minimalna plača \$90 na teden ostane.

Tudi bankirji med brezposelnimi

Boston, Mass. — Da so med brezposelnimi tudi bankirji, je dokaz oglas v "Boston News Bureau," v katerem neki nad 50 let star bankir išče službo za bančnega predsednika.

Na silki je Thomas W. Lamont, partner milijardarja J. P. Morgana, ki je pred senatnim odsekom čisto izjavil, da je njegova firma prodala ameriški publiki za milijarde dolarjev vrednosti evropskih bonдов, ki so danes vredni komaj odlošek svoje prvotne cene.

LAKOTA DAVIŠOLSKO OTROKE V DETROITU

Mnogim otrokom je šolsko kosilo edina hrana. Podhranjenost otrok narašča. Mesto nima sredstev za večjo pomoč. Bogatini tišče dolarje

Detroit, Mich. — (FP) — Stotine otrok v detroitskih šolah je za hrano odvisnih od kosila, ki ga prejmejo v šoli. To — eno kosilo — je vse, kar poživijo na dan. 20,000 otrok je na šolski hranilni listi, najpotrebnejši med potrebnimi, 25,000, ki tudi žive v pomanjkanju, vendar pa še najdejo doma skorjico kruha, pa jih pošljejo gleda, ker nimajo tega privilegija.

Mesto daje hrano le tistim otrokom pet dni na teden in po enkrat na dan, katerih starši so brez vseh sredstev in popolnoma odvisni od aunanje podpore. Otroci tistih družin, katerih reditelj dela na primer en dan na teden in zasluži par dolarjev, niso upravičeni do kosila, ker tudi njih družine niso upravičene do mestne podpore. Absolutna revščina je kriterij tako za mestno podporo družinam kot za upravičenost do šolskega kosila.

V White šoli pohaja 317 otrok, katerih družine dobivajo običajno podporo od mesta. 861 otrok je iz družin, kjer vlada pomanjkanje. Po izjavi načelnice te šole miss Erme Engel je običajna hrana otrok v detroitnem okrožju kruh in kava. 60% od tistih otrok, ki so na šolski hranilni listi, ne prejema taven šolskega kosila nobene hrane doma razen mogoče kavo in suh kruh.

V tej šoli je 11.8% otrok podhranjenih, v vseh šolah v mestu pa 8.5%. Lansko leto je to znašalo 6.4%. Da je v takih razmerah izostajanje iz šole veliko, je razumljivo. V oktobru so šolaki otroci izgubili radi boleznimi 145,000 učnih dni.

To grozno pomanjkanje bo pri tisočih otrokih pustilo stalne posledice, ker znano je, da radi pomanjkanja in slabe ter nepravilne hrane zastane fizični in duševni razvoj otroka. Mnogi bodo ostali pritlikavi in duševno ne razviti. V tem osiru Detroit ni edino mesto, ampak slična situacija obstaja širom dežele, kjer je pomanjkanje.

To je ena posledica krize, za katero bo plačevala dežela še dolgo potem, ko se vrnejo boljše dni. In to v veliki meri radi stupidnosti in lakomnosti gospodarjev Amerike. Tudi v tem nudi Detroit dobre izglede.

Avtni magnati, katerim so delavci v detroitskih tovarnah nakupili milijone, so nemi za vso bedo med brezposelnimi. Župan Murphy si je že mnogo prizadeval, da bi od bogatinov dobil denar za pomožno akcijo, ampak vsa njegova pildiranje, vsa revščina v Detroitu je bob ob ateno.

Po večmesečni kampanji za posebni sklad, katerega je sugeriral senator Couzens, se je županu posrečilo nabrati komaj pol milijona dolarjev, od katerih je prispeval dvesto tisoč Couzens. Petkrat je Murphy sklical skupaj bogatino z namenom, da odprejo možnost, ampak med njimi je dobil le dva, ki sta prispevala večje vsote, eden \$100,000, drugi \$25,000. Vsi drugi stiskajo dolarje kot največji srednjeveški skopuh. Sami seveda tve kljub krizi v največjem luksusu — enako kot brezvestna plutokracija po drugih mestih.

Thomas na tretjem mestu kot predsedniški kandidat

